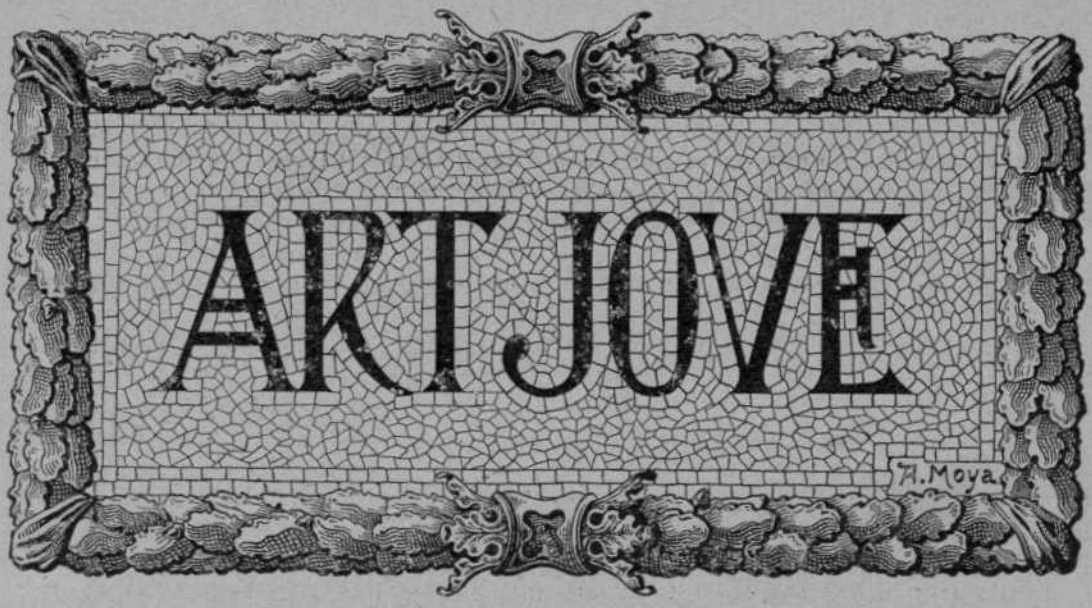
ANY II BARCELONA, 15 DE JUNY DE 1906 NÚM. 13

REVISTA QUINZENAL

ARTS * LITERATURA * CIENCIES

Preus de suscripció: trimestre	1	pesseta
Fóra de ciutat, trimestre	1'15	»
Número solt, ab folletins	15	céntims
Número endarrerit, ab folletins . . .	25	»

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

ATENEU OBRER DEL DISTRICTE SEGON, Mercaders, 38
ESCOLES DEL DISTRICTE SEGON, Mercaders, 40

SUMARI: Horacianes, per *Joseph Martí Sabat.* — Torquato Tasso, tragedia de Goethe, traduhida per *En Joseph Lleonart.*—El teatre d'Ibsen, per *W. Coroleu.*—Per un album (poesia), per *Joan Alcover.* — Cant de l'Agost (poesia), per *Oriol Martorell.* — La lluna, per *Joseph Carner.* — Calma sòpita (poesia), per *Jaume Bofill y Matas.*—Heterogenis, per *Complexe.*—Petits poemes, per *P. Prat Gaballí.*—Gazeta musical, per *J. M. S.* — Noves. — Anuncis.

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

«Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de l'Industria», Montjuic de Sant Pere, 12, pral. Llibreria «L'Avenç», Ronda Universitat, 20, y en la Redacció y Administració de la nostra Revista.

AVÍS

Fem avinent als nostres suscriptors que, a fi de regular la marxa trimestral de la nostra revista, y per motiu d'haver sortit en el mes de Desembre de l'any passat, anant d'aquesta manera avançada d'un mes a la partió dels quatre trimestres que té l'any, el proper mes de Juny el cobrarem sol, ab l'import d'un ral, y d'aquesta manera serà més fácil l'organisació donada a la nostra Administració.

«HORACIANES»

Poesies de Mossen Costa y Llobera

Deya'l vell cronista mitg-eval Raoul Gabler, que escrigué per allà'l segle XI, que l'Europa, després de les guerres y devastacions normandes que hi hagué en els segles IX y X, va despullar-se de totes ses velles y polsoses vestidures pera cobrir-se ab un blanc y bonic habillament, aludint a la floreixença d'iglesies y abadies romàniques que allavors brotaren per tota la cristiandat.

Així mateix nosaltres podem dir que la nostra literatura catalana vol també despullar-se de robes que ja han perdut el color y la noblesa que tenien, pera engalanar-se bellament ab elegants ornaments.

El Romanticisme, que, com totes les grans corrents literaries y artístiques, va penetrar en l'ample y obert camp de totes les literatures, també forçosament, per esser un moviment massa general y massa pregon, y, per lo tant, lògic en sa aparició, havia d'obrir-se pas, havia de fecondar la nostra literatura. Però com quan aquella corrent, aquell riu de sentimentalitat y d'independencia, varen extendre-s per l'Europa, degut a moltes causes, encara la nostra llengua no havia sigut objecte d'un constant y amorós cultiu literari, no pogué, per lo tant, posar-s'hi en contacte, sofrir sa influencia. Després sigué quan ja a Europa anava perdent-se sota noves influencies, quan allà ja s'oviraven nous horitzons artístics, que penetrà en la literatura catalana per tots quatre costats, imprimint-li una marcada orientació, ben armonisada ab les necessitats y aspiracions que allavors sentia Catalunya.

Les literatures, com les societats, com tot lo que viu una vida propria, may poden estacionar-se, perquè si ho fessin moririen. Per això ha anat cambiant també, ha seguit sa vida, la nostra literatura. Més com ja havia passat aquell esperit romàntic sincerament sentit, aquella vagarosa sentimentalitat, fortament accentuada, en nostres poetes, y no s'havia encara entrat en noves corrents, en altres fonts de renovació artística, d'aquí que s'havia anat introduint en la poesia catalana certa vulgaritat, certa monotonia, que feya olor de fruita florida y estantiça. Ara bé: un dels que més han reaccionat, no sols d'ara, sinó de ja fa temps, contra aquella monotonia d'inspiració, contra aquella vulgaritat de forma, ha sigut el gran poeta Mossèn Miquel Costa y Llobera, que ab son darrer llibre, que ha nomenat *Horacianes*, no sols ha ofert, com ell diu en son pròlec, «un ramell—esplèndit y encisador, afegim nosaltres—a la nostra llengua, com a mostra de la variadíssima producció que pot aplegar dins sos dominis», sinó que ha marcat ab clarividencia de poeta, ab serenitat de filosop, vies y horitzons a la poesia catalana, que si en absolut no són nous, perquè en altres èpoques y en altres pobles ja s'han entrevist, ho són en relació ab nosaltres, que may s'havien precisat ab tal potencia d'inspiració y ab igual intuició artística del moment literari.

Y aquest darrer llibre d'en Costa no es una visió momentània y passatgera de son esperit, una mena de *dilettantisme* del seu criteri artístic, no: es més com una condensació de les idees y sentiments literaris que sempre ha tingut, com una exuberant florida d'aquelles «impressions y recordances de sa joventut, que ha sentit passar qualque volta, com llevors volanderes que l'aire fa girar disperses enfòra de la planta aon se produiren». Tota la colecció de records d'Italia, que té en son llibre de poesies castellanes publicat en 1899, però escrites totes molt abans, ja s'hi veu aquell anhel de perfecció de forma, aquella puresa clàssica de linies, aquella noblesa d'inspiració que ara han assaborit tots quants coneixen ses *Horacianes*. Perquè lo notable, pera mi, d'elles, es, més que les tentatives d'adaptació de la mètrica llatina y grega, a nostra llengua, admirablement realisades, la transfusió a la lírica catalana d'aquella serenitat d'ànima, d'aquella esculptural armonia, d'aquella clara llum y transparencia d'aire que's troben en totes les obres que va deixar el geni de la Hèllada. Mossèn Costa representa avuy, en la poesia catalana, lo que, segons Brunetière, representa Vigny en la poesia francesa de mitjans del segle passat. Diu aquell crític, en unes conferencies que donà a la Sorbona sobre l'evolució de la poesia lírica en el segle XIX, «*il a non seulement interrompu le courant romantique, ce qui serait dejà sans*

doute un signe de force, mais encore il l'a obligé de prendre une direction nouvelle. Il a degagé la poesie de l'expression du Moi. Il l'a rendue a ce calme et a cette serenité de la forme qui sont l'une des conditions de l'art même». No es l'obra del gran poeta mallorquí, com algú superficialment podria creure-s, una resurrecció d'aquell esperit clàssic esquifit sota brodats trajos que dominà en la literatura europea dels darrers segles; no es una supervivencia híbrida de segles y preocupacions seguides pera conseguir certa correcció y regularitat de forma agradables a la vista superficial, més desprovehides d'aquella misteriosa facultat de despertar emocions intenses y placèvoles; no es, podriem dir, un *neo-classicisme*, sinó un *vell classicisme*, un classicisme veritat, una visió clara y no enterbolida per obres extranyes del món antic, blau y serè com el Mediterrani. Per això creyem en la feconditat y en la trascendencia de les *Horacianes*, perquè marquen una via ampla y suau, y no empresona, al volar de l'inspiració poètica; perquè en el fons es una consagració artística del geni de la nostra terra y de la nostra raça, tota ella respirant noblesa y correcció, saturada de llum y d'augusta alegria, y coronada per la diafanitat d'un cel y la blavor d'un mar que amorosament abraçats l'envolten, lo mateix ara que quan mils anys enrera cantaven el patriarcal Homer y el refinat Horaci.

JOSEPH MARTÍ SABAT

TORQUATO TASSO

Tragedia de GOETHE

TRADUHIDA PER EN JOSEPH LLEONART

ACTE PRIMER

ESCENA PRIMERA

Lloc d'un jardí, ornat ab testes dels poetes èpics. A primer terme de l'escena, a la dreta, Virgili; a l'esquerra, Ariosto.

LA PRINCESA Y ELEONORA

LA PRINCESA

Me guaites somrienta, Eleonora,
y després te somrius a tu mateixa.
Què tens? Confia-ho a la teva amiga.
Me sembles inquieta, però joyosa.

ELEONORA

Princesa meva, sí, joyosa 't guaito
y me guaito a mi, senzillament ornades
com si fossim pastores ignocentes,
y treballant plàcidament com elles.
Teixim corones. Una, matisada
de flors, en els meus dits va atapaint-se;
ab seny més alt y cor més gran, tu tries
el tendre airós llorer per ta corona.

LA PRINCESA

Les branques que en ma pensa entrelligava
acaben de trobar un front a mida:
agrahida les poso al gran Virgili.
(Corona la testa d'en Virgili.)

ELEONORA

Reposi ma corona ben complerta
de mestre Lluís damunt el front altíssim.
(Corona la testa de l'Ariosto.)
¡Ell, d'ironia sempre en flor, gaudeixi
dels primers dons d'aquesta primavera!

LA PRINCESA

Amable es mon germà d'havê-ns portades
lluny de ciutat a tant bon temps, amiga.
Aquí podem somniar-nos a plè nostre
el temps daurat que 'ns canten els poetes.
Belriguardo m'encisa, car molts dies
de joventut s'hi han escolat joyosos,
y aquest verd nou y aquesta llum serena
me torna 'l sentiment d'aquelles hores.

ELEONORA

Oh, sí! Un món nou se forma vora nostre!
L'ubaga d'aquests arbres sempre tendres
se fa prometedora Ja 'ns desvetlla
l'esprit el bla murmuri de les aigues,
y al vent del dematí incerts se gronxen
els brots novells; les flors ens guaiten tendres
ab ulls d'infant. El jardiner, refiant-se,
despulla l'hivernari d'arbres joves.
El cel blavós descansa sobre nostre,
y a l'horitzó la neu de les montanyes
del lluny se fon en un polcim finíssim.

LA PRINCESA

La primavera 'm fóra benvinguda
si no allunyés del meu costat l'amiga.

ELEONORA

En hores delitoses com les d'ara,
Princesa, no m'esmentis la partida!

LA PRINCESA

Lo que deixes aquí pots retrobar-ho
en aquella ciutat, y més encara.

ELEONORA

L'obligació y l'amor ensems me criden
envers l'espòs que tant temps ha m'espera.
Li porto 'l fill que de l'un any a l'altre
tant depressa ha crescut y s'ha fet home,
y el seu goig paternal jo'l comparteixo.
Florencia es gran y rica, però la vàlua
de sos tresors, plegats en un, no iguala
l'hermós joiell que té per nom Ferrara.
El poble fou el que engrandí a Florença:
Ferrara deu als prínceps sa grandesa.

LA PRINCESA

Però encara més la deu a la gent bona
que per feliç atzar aquí s'uniren.

ELEONORA

L'atzar, lleument, escampa lo que aplega.
Un home noble sempre n'atreu d'altres,
y, com vosaltres feu, sab ben servar-los.
Aprop de tu y del teu germà s'hi acoblen
esperits que són dignes de vosaltres,
y l'un y l'altre sou dels pares dignes.
Aquí ab goig esclatà la llum hermosa
de la ciencia y del pensar sens trabes,
mentres que la barbarie ab fosc cap-vespre
entenebrava 'l món. Ja de molt xica
ressonaren els noms a mes orelles
dels grans Hèrcules d'Este e Hipolit d'Este.
Ferrara, ensems que Roma y que Florença,
era molt alt preuada del meu pare.
Sovint me n'he anyorat y avuy m'hi trobo.
Aquí fou ben rebut y aimat Petrarca
y son model; aquí trobà Ariosto.
L'Italia no fa esment de cap gran home
que aqueix palau no anomenés son hoste.
Y es profitós donar l'hostatge al geni.
Si tu li fas un dò com s'acostuma
als hostes, molt més bell el dò't retorna.
El lloc que un home bo petjava un dia
ne resta consagrat per anys que passin:
paraules y obres en el nét ressonen.

LA PRINCESA

Quan el nét sent com tu, Eleonora.
Sovint t'envejo per tant gran fortuna.

ELEONORA

Que tu, com poques, en repòs gaudeixes.
Si'm vessa 'l cor, replè de lo que sento
per dir-ho tot seguit, vibrant de vida!
Tu ho sents mellor y més endintre, y calles.
La fama del moment no t'enlluerna,
te troba l'agudesa incorruptible,
y l'afalac te parla a cau d'orella
inútilment; serè ton seny ne resta
y recte'l teu bon gust, ben clâ'l judici,
y sempre gran ta part en les grandeses
que reconeixe-s com a tu mateixa.

LA PRINCESA

An aquests afalacs no'ls escau gaire
la roba d'amistat ab que'ls vesteixes.

ELEONORA

L'amistat fa justicia: no més ella
pot abraçar l'amplaria del teu mèrit,
y a la Fortuna deixa-m que li dongui
també son lloc en la criança teva;
que no es menys ton valer per ser ditxosa,
y el món t'honora, ab la germana teva,
davant les dònes grans dels nostres dies.

LA PRINCESA

Això no'm commou, gens, Eleonora,
quan considero nostra petitesa,
y encara lo que som ens ve dels altres.
Del saber, de les parles extrangeres,
de lo mellor que'l temps passat ens llega,
tinc de dar-ne les gracies a la mare;
però, en sapiencia y recte seny, cap filla
pogué arribar jamai a ser com ella,
y, si pertoca a alguna comparar-s'hi,
en bona lley el dret el té Lucrecia.
També pots estar certa que en ma vida
he tingut per herencia o cosa meva
lo que la sort y la natura'm daren.
Quan parlen homes savis tinc gran joia
si entenc el just sentit de ses paraules
quan donen el parer sobre un gran home
del temps passat, o judicant-ne'ls actes,
o bé quan discuteixen d'una ciencia
que per l'estudi's va extenent, y als homes
els fa servey, ensems que'ls porta enlaire:
allà ont els mots dels nobles se decanten,
segueixo de bon grat, perquè no'm costa.
Dels prudents plau-me anar seguint la lluita,
quan, ab les forces que en el pit de l'home
tant airades o tendres s'hi remouen,
juguen ab traça'ls llavis del que parla;
me plau, quan el reial desitg de gloria
y d'engrandir la possessió esdevenen
materia pel que pensa, y la prudencia,
quan per l'home discret desenrotllada,
en comtes d'enganyar-nos, ens ensenya.

ELEONORA

Y, després de conversa tant seriosa,
la nostra orella y l'atenció més fonda
reposen en els ritmes del poeta
que'ns penetra l'escrit ab dolces notes
dels sentiments pregons y els més amables.
Ton alt esprit enclou un ample regne:
jo reposo mellor en mitg de l'illa,
plantada de llorers, de la Poesia.

LA PRINCESA

Conten que en eix hermós bocí de terra,
ab més brahó que cap dels altres arbres,
creixen les murtres. Y com que les Muses
són moltes, no se sol cercar entre elles
l'amorosa companya que pertoca,
y plau bé l'escullir-la pel poeta,
que apar volê amagar-se de nosaltres,
cercant quelcom que no sabem encara,
y pot-ser ni ell mateix sab lo que cerca.
Bella cosa seria, a fe, si un dia
ens trobés, y, encisat, de cop y volta
ens prengués pel tresor que, sens trobar-lo,
ja fa tant temps que en l'ample món cercava.

ELEONORA

Me tinc d'aconhortar del teu escarni;
me'l mereixo, prò'm deixa incommovible.
A cada hu respecto y al seu mèrit,
y a Tasso no li faig sinó justicia.
Els seus ulls són poc fets an eixa terra;
l'harmonia ell entén de la natura;
lo que l'historia ensenya, els bens del riure,
dintre son pit ab gran voler ho estotja;
lo deslligat el seu esprit aplega,
y el seu sentir lo inanimat fa viure.
Ben sovint ennobleix les petiteses
y en res estima lo que d'altres preuen.
Dintre aquest cercle magic fa sa via
l'home meravellós y se'ns emporta
a anar errant ab ell y agermanar-nos:
ens resta lluy semblant que se'ns acosta,
apar guaitar-nos, y jo crec que ovira
en nostre lloc sols visions extranyes.

LA PRINCESA

Has descrit ab bells trets an el poeta
que plana en la regió del dolç desvari.
Prò'm sembla que l'atrau y l'empresona
també la realitat ab violencia.
¿Els cants hermosos que en aqueixos arbres
gravats d'ací d'allà solem trobar-hi,
que, com a pomes d'or, la nova Hesperis
flairosa'ns tornen dubtes de coneixe ls
per fruits propicis d'un amor sens mida?

ELEONORA

També m'alegro de l'hermós fullatge.
Ell magnifica ab esperit riquíssim
una imatge no més en tots sos ritmes.
L'enlaira en mitg de gloria lluminosa
fins al cel estrellat y s'agenolla
com àngel entre núvols davant d'ella;
la fa esmunyir per prats silenciosos,
y de totes les flors ne fa corona.
S'allunya l'adorada y ell s'apressa
pel viarany que'l peu lleuger petjava.
Cercant com rossinyol la pau de l'ombra
d'un pit malalt d'amor ab l'harmonia,
boscos y espays de dolços planys omplena;
l'encís del cant que crida a melangia
atrau l'orella y tots els cors s'emporta.

LA PRINCESA

Y quan l'objecte de sos cants nomena,
llavors li dóna'l nom d'Eleonora.

ELEONORA

Es el teu nom y el meu a la vegada,
y un altre qualsevol m'enutjaria.
M'alegro que en eix doble mot hi enclogui
el sentiment d'afecte que a tu 't porta.
Estic contenta que de mi 's recordi
també quan, ple de gracia, eix nom ressona.
Aquí no 's tracta d'un amor que regna
volent ensenyorir-se de l'objecte
y posseir-lo sol, y ab gelosia
guardar-lo esquerp de les mirades d'altra.
Quan en el plàcit contemplar s'ocupa
del teu valê, li es plaent alhora
trobar son goig en el meu ser més feble.
No 'ns porta amor... Perdona-m que t'ho digui!
Ell davalla de totes les esferes
fins a un nom, que es el nostre, lo que estima
y ens encomana'l seu sentî; ens sembla
aimar a l'home, y nostre amor s'endreça
ab ell, a lo més alt que pot aimar-se.

LA PRINCESA

Has entrat molt endins d'aqueixa ciencia,
Eleonora, y dius-me tals paraules
que m'arriben a frec de les orelles,
però a l'ànima sí que no hi arriben.

ELEONORA

Deixebla de Platon y no compendre
lo que gosa un novell a confiar-te!
Podria molt ben ser que fes un erro,
prò no ho es pas del tot: n'estic ben certa.
L'amor no 's mostra en eixa tendra escola,
com una criatura mal-vesada:
es el donzell que ab Psychis s'emmarida,
que en el concell dels deus té veu y seti.
No joguineja ab febrosenc deliri
d'ací d'allà y de l'un pit a l'altre;
no 's lliga a la bellesa y a la forma,
portat d'un dolç errar, ni mai apaga
ab llaçament o enuig l'ubriaguesa
d'un breu fruhir.

LA PRINCESA

S'acosta Alfons. Mira
de no trahir-li 'l fons de la conversa:
aixís com s'ha rigut dels vestits nostres,
també dels nostres mots faria escarni.

(Seguirà)

EL TEATRE D'IBSEN

EL CEL

Més enllà del cercle boreal, vora de les eternes neus del Pol, s'extén un país tant desconegut pera nosaltres meridionals com les solituts de l'Africa o les planures del Tibet. Y, ab tot, la Península Escandinava viu al cor d'Europa. Enclavada al Nord entre poderosos y floreixents Estats, atrau les mirades dels artistes y dels pensadors fa un sigle. Son territori, en efecte, no es gens menyspreable. Com a extensió equival a Espanya y Italia plegades. D'un cap a l'altre de la Península la distancia es gran com de París a Gibraltar. En cambi, sa població es magra en quantitat. D'un quint superior a la de Bèlgica en un terrer vintisset cops més gran, resulta de les més escasses del Continent. Y encara l'emigració roba continuament aquest capital viu a Escandinavia, xuclant-lo cap a la febrosa vida nordamericana.

Dos països tant oposats de costums com de natura física composen l'Escandinavia peninsular. Noruega es una successió de planells y montanyes ab brusca vessant a l'Atlàntic; Suecia es un llarg decliu qué s'aboca a un mar interior. Aquesta situació fent cara a dos mars, que l'assimila a Espanya y Portugal, explica'l gran paper del poble escandinau en l'equilibri de les nacions. Els normands y els goths ne són una bona prova. En aquell terrer eminentment montanyós no hi esperem, ab tot, els cims dels Alps. Llevat del Raste-Gaize, orgull del país, que no troba parell fins als Urals, ab prou feines se compten vives alçades. A mida que's va descendint en latitut s'aixamplen els passos montanyencs, començant els camins carreters y els ferro-carrils. Però tot aquest seguit d'aixecaments de la terra figurem-nos-els entre glaciars, fjords de braços de pop, corrents glaçades y *fjeldene* o immensos camps nevats. Els cims més desolats d'Europa no poden donar idea de qualsevol de la montanya dels Gegants. En lloc se veu verdor, en lloc la més petita taca de bosc: es el regne de la mort.

De fet, de quant en quant, aquesta davalla sinistra de les pelades roques. L'emigració dels glaços marca l'historia del país de dol y de llàgrimes. Al sigle XVIII camps y masies foren enduts per l'onada freda y dura. Al XIX, si alguns han reculat, altres, en cambi, els han substituit ab aventatge. El glaç fangós de Noruega marxa més depressa encara que'l de Suissa, y cada cop invadeix més baixes latituts. Però aquest esferehidor pervindre no impideix fruir les belleses de les serres noruegues. Ses negres arestes, ses nevades puntes, sos blancs collets, destaquen hermosament al blau del cel. En lloc de l'aspecte dret y punxagut dels Alps, tenim aquí un panorama de castells mitg-evals fets capritxosament per la Natura ab murs y marlets. L'encant sols se conserva de lluny. Quan s'hi arriba, una argila clara y rogenca ho cobreix a claps, ovirant-se únicament molces, líquens, ginebrers y salzers nanos.

Més variada es la falda de les montanyes. El panorama dels *fjords*, ab llurs arxipèlacs d'illots y dèdals de braços de mar, resulta tant sugestiu com pintoresc. Ni'ls *firths* d'Escocia, ni les penínsules irlandeses del Kerry poden comparar-se-li. Entrant en les ombrívoles avingudes, sota les altes y immenses moles montanyenques, un se sent corprès. Illots y esculls broden els límits de l'Occeà. Els poètics habitants veuen en aquestes formacions animals marins, y per ells els rocs vehins de les illes són ballenats que segueixen a la mare. No pot donar-se més contrast que de dreta a esquerra del paisatge: d'una part els golfs y els *fjords* innombrables junt a les montanyes; de l'altra, els esculls y el mar. Igual oposició entre les vistes dioràmiques nord y mitg-dia. Aquí, prats esmaragdins picats de flors; allà, aspres roques ab munts de brossa per tot vestit; a la serra de les Lofoten, boires, vents y marejades, fan del pas un altre Scyla-Carybdis. Qui no ha sentit parlar del Mälstrom o Moskösstron, el llombrígol de l'Occeà, xuclador de vaixells y navegants? Lo terrible y dolorós frisa sempre lo dolç y poetic a la llunyana Escandinavia.

A certes badies de Noruega salten les cascades de lo alt de parets de roc fins a mar, relliscant les embarcacions sota l'immens arc d'aigua. Quan els núvols tapen el cim de la muralla sembla que'l raig cau del cel. A voltes s'entaulen combats entre les tem-

pestes y els rius sospesos. Súbits cops de vent dispersen la cascada, que's resol en boira, ja aguantant-se a l'espay, ja refluint a l'aire, mentres el front de la montanya s'erissa d'una cabellera d'argent. Diversos recs despenyats s'esvaneixen, cambiant-se en vapors diàfans y reformant-se a un sortint del precipici, pera desfer-s'hi de nou. Hivern y primavera la montanya no para de precipitar neu y pedra en allaus al fons de les valls. No esperem a Noruega'l desordre dels Grampiaus escocesos. Les estretes y tortes obertures caracterisen als *fjords*. Sembla un arbre que extén son brancatge simètricament. Així'l país se resol en innombrables fragments més aviat quadrangulars. Una especie de Mediterrani volta la costa noruega. Els canals de navegació donen en llur desenrotllament fins a 20.000 kilòmetres. No cal dir si això favoreix el comerç de cabotatge. Es tant l'abric de certs *fjords*, que l'aigua dolça cobreix la salada, essent aprofitada aquesta pels marins, y vegent-s'hi plantes de ràpida creixença.

Els llocs inspiradors de la poesia de Lamartine y Wordsworth, aquest encant de la Natura que ha sigut refusat a la India, han format sempre una de les joyes del paisatge escandinau. Al Sodermännlond no s'en fa més cas que dels arbres en un bosc. «Quan Déu va partir la terra del mar, va deixar-se el Sodermännlond». No's veuen allà cases, sinó ferestes collades de pins y alzines aon canta rarament un aucell. Els llacs, ab tot, han disminuit. Bon nombre d'illetes, abans fortificades, ara queden en sec. Llur importancia no minva, per això. Els rius mateixos no'n representen més que un encadenament. D'aquí que ni crescudes ni caigudes resultin perilloses. Regulars com cap més a Europa, se presten poc a esser navegables. Les valls fluvials, escalonades, atreuen l'industria, però retreuen la navegació, gracies als barratges naturals, les bifurcacions y els ràpits. Pera contemplar les majestuoses catarates cal enfilar-se a altures vertiginoses, ovirant-se ja'l núvol de vapor y sentint-se'l soroll com el d'un tro. Nascudes a voltes del glaç pera tornar-s'hi a perdre, es impossible formar-se idea de sa selvàtica poesia.

El Gulf-Stream llepa la costa noruega, deixant-hi a voltes fustes precioses y grans de les Antilles. Sens això, els glaços s'ensenyoreixen de la comarca. Més que neu, es boira y pluja lo que domina. A les Lofoten plou un dia de cada dos. Una part d'Escandinavia es hiperboria, y, ab tot, s'hi conreuen plantes del mitg-dia. De la regió del faig se passa a la de les coníferes, y la barreja de les dues no es lo menys graciós y placèvol del paisatge. L'alzinera abraça la Suecia mitjana y la costa nord fins als 65°. L'alba blanquinosa, el pi, l'abet, se troben a comarques de l'extrem septentrional, entre rodamenta de pedres cobertes de molces alpines. Per fi, més enllà de Veranges-Fjord arribem a la magra regió dels líquens y les algues, aon, segons Linneu, «les últimes plantes cobreixen l'última terra». El sol, que no s'apaga mesos sencers, fa madurar els fruits. Els cereals han de menester tant temps com al mitg-dia. La vinya's cultiva fins al Nörrland, aon se troben ja óssos blancs. El pomer, el cirerer, la grosella, les maduixes, són populars als horts noruecs. La vila de Trondjhew hi deu sa celebritat. A Alten, passats els 70°, l'ordi no's cull en més dies que a les vores del Nil. A l'hivern la nit es eterna; a l'estiu el dia immortal. Pujant a les montanyes de Inimark se frueix el soperb espectacle del «sol de mitja nit» rosant l'horitzó y remontant el cel. Del cim d'Avasaxa s'el veu descriure quinze vegades un cercle complert, y mentres un se banya a la llum de la tarda, les regions del Sud queden cobertes de tenebres, ensems que les nevades montanyes reflecten els brillants colors de l'auba.

W. COROLEU

(Seguirà)

PER UN ALBUM

Mira, dins tanca verda,
joyós infant que un aucellet encalça;
corre, l'ateny, l'agafa, a estrenye-l va,
més, ay! l'aucell esperoneja y s'alça,
deixant-lo trist y ab plomes dins la mà.

M'han dit que eres tant bella,
mon ideal, la font aon vol beure
mon cor, que'l dol ab llàgrimes nodrí!
Perxò, poruc, no t'ha vinguda a veure
qui es sols d'aquesta terra pelegrí.

Lo pelegrí s'allunya
sens respirar l'aura de pler que exhales,
perquè fóra més trist que'l bé no hagut
endur-men, com les plomes d'unes ales,
records d'un bé perdut.

JOAN ALCOVER

CANT DE L'AGOST

Me'n vinc de la vinya
que'l pare'm donà.
Mariot, que m'espera,
quin goig ne tindrà!
La vinya s'aixampla,
replena de fruit;
els ceps ufanosos
com flocs de garlandes,
extenen les fulles
al llarg del sarment;
se lliguen airosos,
entre ells barrejant-se,
y ens omplen la vida
de goig y verdor.
Jayent dins la vinya
no veig gens de sol,
me colguen els pàmpols
y em tempten els fruits.
Mariot, quan me vegi,
que alegra estarà!
Rahims jo li porto
que'l rei no n'haurà!
La pell es tivanta
de tant suc que hi ha;
els grans són tant grossos
com prunes de l'hort,
que s'han de fer troços
si's volen menjar.
Perxò al ser a casa,
quan ella se'ls mengi
y la boca tinga
de néctars ben plena,
jo la faré riure
dient bogeries
per fer-la xerrà;
y am galtes inflades,
vermella de cara,
voldrà contestar-me,
però no podrà.
La vinya bé costa
treball de cavar!
Més, fruits que ella dóna,
Mariot els voldrà,
y allò que ella vulga
n'es dolç de cercar.
Voreta de casa
hi ha un roure gegant,
y a sota, asseguda,
m'espera Mariot.
Avui, que n'es festa,
de festa anirà:
faldilla curteta
a punt de ballar;
les mitges ben roges
y el jipó ben blau,
els llavis ben rojos
y el cap tot ab or;
els braços mitg nusos,
tots plens de frescor.
Són durs com el marbre:
ni's poden ratllar.
Ja arribo a la serra
y oviro a Mariot.
Mariot se n'adona
y, alçant-se corrents,
xalina de seda
fa en l'aire volar.
Els fruits de la vinya
jo porto a tastar:
primer que'ls abasti,
la mèl xuclarà.
Que alegra que puja!
Quin goig que n'haurà!

ORIOL MARTORELL

LA LLUNA

UNA vegada era un cretí que, pobre cretí, estava desconegut.

Ja no botzinava paraulades als passants, ja no se'l veya al mercat ni a l'iglesia, a la font ni a la carretera — aquella carretera plena de sots y llambordes. La seva amiga, cretina com ell, era morta.

Gairebé no's movia de sota les quatre canyes de la barraca, ajegut damunt la palla podrida, ab els ulls fits en quelcom que no podia veure-s ab ulls pastats ab el fang de la terra.

Els llenyataires, els hereus que anaven de cacera, els esclopaires, al passar aprop de la barraca, el cridaven:

— Cretí!

— Pit de crostes!

— Nat de berra!

El cretí no responia. Abans, d'un bot, s'hauria encarat ab el cridaire, aixecant els

punys febrosament y rosegant restelleres d'incoherencies. Ara, callava. La gent entrava a la barraca, el putinejava, el rebregava, l'empenyia, n'hi feya de totes. Però'l cretí, fred, extès a terra, semblava un cadavre. Els golls li penjaven llastimosament; en mitg dels pellingos que li feyen de camisot s'alçava una boscuria peluda, aspra, dreta; els cabells en orri li tapaven el front; les dues cames aixarrancades se li enfonsaven en la bruticia; la saliva li queya galtes avall de la boca oberta; y els ulls, sempre immòbils, seguien guaitant lo invisible, voltats de lleganyes y d'algun llagrimot sec.

Aixís estigué uns quants dies. Les sargantanes se li escorrien pel damunt; les aranyes teixien sobre d'ell ses meravelloses randes, aon queyen les mosques cançoneres; els escarbats feyen cruixir suaument les fulles seques aprop de sa orella, y els cucs llargs y lluents eixien confiadament del sí de la terra.

Pera ell tot era mort. Lo que ell entenia borrosa y inconscientment per poesia, per bellesa, per color, per ritme, havia desaparegut de sobte. Havia desaparegut ab les galtes roges de sa amiga, cretina com ell; ab aquelles mans aspres que acariciaven ab delicia'l llom suau y rosat dels porcs a pasturar.

Y el cretí cercava sa amiga, més enllà del sostre, més enllà dels abets, més enllà de les estrelles, més enllà del cel...

* * *

Un cop al tard, el cretí deixà sentir novament sa rialla. Després de molt barrinar, se li havia acudit que, ja que ella no venia tota sola, tant se valia anar-la a cercar. Procurà aixecar-se, però estava tot ell endolorit y no se sentia ab prou esma. A la fi trobà'l garrot, a les palpentes, y, apoyant-s'hi, tant mateix va anar-se bellugant. Una sargantana fugí astorada y les trenyines rompudes se li penjaren pels cabells. Quan fou ben redreçat, prou que'l sentia encara l'entorpiment, però les coses extranyes de dins li daven dalit. Y començà a fer treballar rudament les cames enrampades, hala, hala, planura avall, sense camí ni concert.

Suat, cruixit, sense halè, esgarrapat per les gatoses, ab els peus ferits per la pedruscalla, al fi s'assegué damunt d'un penyal cantellut.

De sobte, allà baix darrera d'aquella montanya morada, eixia quelcom, a poc a poc, molt poquet a poquet, quelcom d'un roig esclatant.

Era l'hora més hermosa del dia. El fullatge's movia més dolçament que may; l'oreig murmurava exquisitats d'ilusió d'ensomni y de misteri; y sobre'l món que invadien les ombres amoroses y discretes, sobre'l món en calma, tremolaven les estrelles solitaries... El reculliment havia enfosquit els aires.

Y allà darrera de la montanya morada, cada vegada més fosca, més fosca, fins arribar a negra, anava pujant una cara grossa, roja, ab la rialla parada del cretí.

— Es ella! La malehida! La druda!

El cretí alçava'ls braços, s'agitava, se transfigurava.

— Tu, vine! Tu! Tu!

La cara seguia rient. La rialla era cada vegada més grassa. El cretí, davant d'aquella rojor intensa que's reflexava sobre un nuvolet, davant d'aquella rialla, que feya girar el rostre a les púdiques estrelles, s'exasperava:

— Tu, au! Goça! Vull que vinguis! Vine! Vine!

Y la cara resplendenta anava pujant, pujant per l'infinit, immensament rodona, immensament plahenta.

El cretí havia acabat per enronquir-se. Caigut a terra, se revolcava encara empès per la rabia impotenta; llençava escuma d'ira per la boca y caixalejava malediccions d'infern. Més el cretí, girant-se y tombant-se, acabà per reparar en quelcom extrany y inexplicable. La cara s'anava fent més petita y s'anava esblanqueint. Y anava pujant sempre. La rialla's fonia. Y amunt, ben amunt, centenars d'estrelles l'aclamaven per sobirana.

Y el cretí s'anà omplint d'una infinida tristesa. Perquè aquella dòna que, menyspreada com ell, y com ell roja y ab els golls penjants, y com ell cretina, que's deixava besar en la boca despoblada pels cops de roc de la quitxalla del poble, ja no podia esser d'ell... perquè era hermosa y blanca y resplendia.

Y el cretí s'agenollà y esclatà en sanglots, enfonzant el cap a terra.

JOSEPH CARNER

CALMA SOPITA

La terra es laça d'un gran aclaparament.
Els horitzons s'esfumen en la calitja grisa,
parpellejant monòtons. S'escampen lentament
els tocs de l'oració per la planura llisa.

L'aire es feixuc y tebi. El sol cau aplomat.
Les fulles se retorcen com d'encenalls les brases.
Brilla'l cel com els ulls d'un malalt enfebrat.
El fum jau indolent per sobre de les cases.

Se crien tèls de pols en els gorcs mitgs aixuts,
clivellant-se y flotant com taques olioses.
Els pobles ensopits vegeten sorts y muts...
Oh! Quan vindrà l'esglay de les nits borrascoses?

JAUME BOFILL Y MATAS

Tumulte al carrer de la Llibreteria. *Com saben nostres lectors, s'en són anats tumultuosament del* Diario de Barcelona *'ls senyors M. S. Oliver, J. Maragall* (1), *F. Rahola, B. Amengual, A. Masriera y B. Bassegoda.*

—Ajajà!—*dirà, aixamplant-se a la butaca, l'antic llegidor del* Brusi.—*Tant mateix aquest* Brusi's *tornava tot extrany!* Cela retombe *en el seu estat d'abans. Ja era hora. Oh prudenta Pallas Atenea! Per la teva mercè jo t'oferiré poms de cascalls. Quin istiu passarem! Tot d'una mitg-diada!*

1) *Al qui perdonem que tornés a entrar al* Brusi *ab mansuetut, ja que aixís ha sortit ara en tumulte.*

UNA SESSIÓ SCHUMANN
A CAN RIQUER

Quietes, silencioses, escolten les figures
de Schumann entonar les notes dolorides;
vestides d'atenció y de dolor guarnides,
armòniques gemint, en solemnials postures.

Un esculptor molt alt; poetes, criatures;
un místic figurat de galtes esgroguides;
pintors, estudiants, fins dames ben vestides,
y suculents burgesos y damiseles pures...

L'entusiasme ha florit; parla en veu poderosa:
Wagner no es inspirat, Beethoven ben petit;
Schumann es l'ideal de la cançó amorosa!

. . . . . .

Que diguin! Tes riallades canten dolô infinit,
y ta carn, dolça amiga, ritmeja, voluptuosa,
lo més gran cant d'amor que l'home hagi sentit.

5 Febrer de 1906

FESTA COMPLEXA

La tarda del dia 10 d'aquest mes se celebrà al Palau de Belles Arts un grandiós festival a benefici de l'Orfanat de Sant Joseph. El local estava ple d'una concurrencia tant nombrosa com distingida. Els pobres òrfens en reportaren, séns dubte, grans beneficis, y en quant als assistents, els en romandrà un record inesborrable. Prengueren part en la festa, en mig d'un munt de pianos, arpes y harmoniums, un conjunt de 150 senyoretes de lo més distingit de la societat barcelonina, aumentant els naturals atractius del concert que alli's donà, y que dirigí D. Tauró Armengol, el fet de figurar en aquell preciós semicercle de damiseles, de choristes, dues artistes de tant mèrit com la molt gentil regina de la festa dels Jocs Florals d'enguany, Na Carme Amat y Matas, y la no menys gentil Na Carme Rull y Vallès, a qui feya bon costat sa gentilíssima germana Na Mercè. D'altres n'esmentariem, dignes també d'igual honor, emperò'ns es impossible recordar els noms de totes les que ab llur art y gentilesa animaren aquella festa memorable, y no volem donar una llista incompleta. Esmentarem, sí, la notable arpista Na Raquel

Martí, encara que'l bon sentit del lector haurà suposat que no hi mancaria tant distingida y elegant artista, que constitueix ja un número imprescindible en tots els concerts organisats ab motiu d'exposicions, beneficencia, etcètera. Tampoc ens detindrem a posar aquí una llista dels concurrents, entre'ls que hi havia notables personalitats de l'art y de les lletres. Esmentarem, no obstant, els distingits literats En Carles Arro y Arro, En Marcel Mata y En Claudi Comabella. No se sab si hi havia l'Agustí Guarro.

COMPLEXE

PETITS POEMES

SOLILOQUI

Com som materials! Poeta ingenuu que contempla'l mar ab grans ulls transparents, reflectidors de la tonalitat blava; jove amic meu qui evoca, tot esperit, perdut en lo profon! Passa, passa davant del mar, meditabon, quan l'aigua es un enigma, quan la blavor verdosa va impregnant-se de matiç ponental. Passa'l poeta ingenuu front d'imatges, ulls de símbol, faç de cripta, lívit y en penombres, atent y solitari y en silenci. Passa'l poeta ingenuu confós ab lo profon: l'ànima es àgil. Xiprers o tombes? Dances o verges? Passions o somnis? Què veu? Què sent? Pot-ser miratges, pot-ser llegendes, profecies del mar. Més, sempre, grandesa d'infinit, immensitat de profon. Passa davant del mar y es com el mar; passa davant del cel y es com el cel, sense'ls núvols de posta.

Com som materials! Les imatges, de sobte en rebeldia, no preguen pas. Les imatges difoses, d'insomni, esdevenen imatges de sarcasme. Sé bé que succeeix. La figura d'una dòna creua'l front. Una dança de cranis creua'l mar. Ha davallat la sang dels núvols de la posta. Núvols lívits, poeta lívit; blancor de mortalla, blancor de cos malalt. Al fons dels ulls un ideal s'apaga. Cauen dels ulls les llàgrimes salades y van al mar. Davant dels ulls expira tot color. Mor l'ideal, mor el somni. Ara'ls llavis oscilen convulsament; ara batega'l pit convulsament; ara passa la por convulsament. Es la carn material qui lluita ab la clorosi davant del mar... Es un cos qui s'apaga... Poeta ingenuu, mor l'ideal. Les rojors de la posta ja han davallat: són glops de sang assahonant la sorra y un cos blanc qui panteja davant del mar.

FLORS BLANQUES

Aprop de la ciutat, on s'acaben les cases, al peu de la montanya, hi ha un racer. Es una paret blanca, sense taques, que encercla un hort. El camí ressegueix un troç de paret blanca. El cel es ras y el sol es bon amic. En el racer s'hi reuneix més sol. Van al racer els qui l'ansien més. Es hivern. Hi ha silenci. Hi ha una tonalitat encantadora. Ara se sent remor de bacles y petjades; ara pugen els vells... Un vell primer... Camina a poc a poc y aviat se detura a l'ampar del racer. Tremola'l vell, cerca la tebió, fuig de l'hivern y mira als cims d'ont ha davallat, on no pujarà més... Y arriba més blancor: un altre vell. Camina sense bacle y es detura cansat a cada petja. Ara es saluden. En el racer hi ha'l mateix sol que abans y cap dels dos té fred. Davant dormen les vinyes y darrera hi ha un hort de tarongers. Més vells, encara més, encara pugen; són molts, són set. Prenent el sol conversen. Ja no tremolen y el sol es el mateix. Parlen a poc a poc: tenen por de marcir la flor dels atmetllers. Ara conten tristeses. Tots han passat la vida y s'estimen prou: no estimaran pas més. Y passen llargues hores, el dematí... Ja parlen més depressa y el sol els beneeix. Ara senten aroma, l'aroma de llegendes... y se revifa la molça d'altres temps; ara la mort s'allunya; y ara tornen les altes siluetes dels xiprers. Tots han passat la vida y han donat el calor: no'n tenen més. Y els aguanta la vida la blancor immaculada dels racers... Els vells són un rellotge: no saben l'hora que es. Ara arriba un infant, y el primer vell el besa. Tot el poble de vells prou el coneix. Són alts els cims; la vermellor es destaca entre'ls verds tarongers. L'infant fa una rialla y els pobres vells tornen a tenir fred. El sol es el mateix.

P. PRAT GABALLI

GAZETA MUSICAL

CONCERTS CRICKBOOM

Feya temps que públicament no s'havia sentit a Barcelona an en Crickboom com a violinista; y es llàstima aquestes llargues ausencies a que'ns condemna, perquè es tot un artista, tot un poeta del violí. No hi ha dubte que si tot el nostre públic, el de baix y el de dalt, s'interessés com li pertocaria per les manifestacions artístiques, allavors una més íntima y seguida comunicació s'establiria entre ell y els artistes.

En els dos concerts que ha donat al Principal en Crickboom no s'ha volgut sustreure a la rutina general de fer uns programes de barrejades y contradictories composicions, perquè al costat d'unes de positiu, encara que major o menor, valor artístic, n'hi ha d'altres, l'única qualitat de les quals es estar plenes de dificultats de mecanisme tant sols, y perquè un violinista com en Crickboom les resolgui destrament.

En el primer concert tocà, junt ab la senyoreta Littell, un *Concert* a dos violins y orquesta del gran Bach. El *largo* de dit concert es d'una profonditat d'expressió extraordinaria. El tocaren esplèndidament. Això y aquell sublim y serè dialec de violí y piano que es la *Romansa* de Beethoven que tocaren en la primera part, foren el *clou* del concert del primer dia.

En el segon concert va tocar, entre altres coses, ab en Perelló, una *Sonata* molt interessant, com tot lo de Haendel, pera dos violins y piano, tres danses de Bach pera violí sol, un fresc y deliciós *Minuet* de Mozart, que'l digué ab gran ingenuitat y molt de caràcter, y, per fi, la cèlebre, no per lo sentida, sinó per l'obra de Tolstoi, que tant l'ha popularisat, *Sonata a Kreutzer*, de Beethoven. Aquesta sonata la tocà ab en Granados. Tots dos l'executaren ab una justesa y ab un art seriós y fondament sentit. Y això que es una obra de prova, tant per ses atapahides dificultats de mecanisme com per ses nebuloses profonditats d'expressió y de sentiment. Quasi no cal dir que'l públic no regatejà'ls merescuts aplaudiments als artistes que tant bellament l'emocionaren.

Ab aquests dos concerts segurament que s'haurà acabat aquest any la temporada musical en nostra ciutat; temporada que no ha sigut ni molt abundosa ni molt escullida. Veurem l'any que ve. Que Apollon y l'Harmonia'ns tinguin més pel seu compte!

J. M. S.

NOVES

El Concell Directiu de les «Escoles del Districte Sisè», després de les hermoses festes de la Solidaritat Catalana, ha emprès de nou, sense obstacles, el camí de portar a la realitat la creació d'unes escoles model en la populosa barriada del Pedró, qual inauguració tindrà lloc el pròxim Setembre. A més de l'ensenyança graduada que's donarà de dia per inteligents mestres, s'està organisant ab gran activitat un plan d'estudis de nit, completament pràctic, destinat a que'ls nostres obrers vegin satisfets llurs desitjos de cultura, perfeccionant se en el coneixement de les ciencies positives que han d'enlairar-los al nivell de les classes treballadores de les grans ciutats industrials de l'extranger.

El Centre Catalanista «Gent Nova», de Badalona, ens ha remès un cartell-convocatoria dels Jocs Florals que celebrarà per tercera vegada'l dia 15 d'Agost, festa major d'aquella vila.

S'adjudicaran, además dels tres premis ordinaris, un volum de poesies de l'Angel Guimerà a un treball en prosa d'assumpte ciutadà; un objecte d'art al que millor desenrotlli'l tema: «Llibertat, Democracia y Moral política engendren el progrés y la pau dels pobles»; un objecte artístic a una poesia de tema lliure; un objecte d'art al millor treball en prosa lliure; un objecte artístic a la millor composició enaltint el Treball; y dos objectes d'art, al millor estudi sobre medicina catalana y a una poesia de tema lliure respectivament.

Les composicions han d'esser enviades baix sobre y acompanyades d'un plec tancat ab el nom de l'autor, com s'acostuma, al domicili social de «Gent Nova» (Lluch, 51 a 55), y a nom del Secretari del Jurat qualificador, abans del 15 de Juliol.

Aquest el formen: en Santiago Gubern, *President;* en Trinitat Monegal, *Vice-president;* en Geroni Estrany, en J. Pous y Pagès, n'Emili Tintorer y en Pompeu Crehuet, *Vocals*, y en Joan Amigó y Barriga, *Secretari*.

Un altre cartell de Jocs Florals, també de la

mateixa vila, ens ha sigut enviat pel Consistori dels Jocs Florals de Badalona.

S'ofereixen en aquest la flor natural a una composició de tema lliure; 100 pessetes a la que millor canti la Patria; 100 pessetes a la que millor canti la Llibertat, y 100 pessetes a la millor sardana armonisada pera piano. Aquests són els premis ordinaris. Com a extraordinaris s'ofereixen els següents: 50 pessetes a la millor composició de tema lliure; un objecte d'art a una poesia de tema lliure; 100 pessetes a la millor colecció de tres sonets; 50 pessetes a la millor poesia que canti l'amor al Treball; un objecte d'art a la millor Historia del republicanisme badaloní; 50 pessetes al millor treball en prosa que enlairi l'instrucció de l'obrer; un objecte d'art a la millor poesia de tema lliure; un altre al millor treball descrivint l'historia de la Pedagogia catalana; y un medalló de bronso representant el bust d'en Jacinto Verdaguer a la més inspirada composició de tema lliure.

Les composicions han d'esser enviades, abans del 31 de Juliol del corrent any, en la forma acostumada, la de música encapsada ab el títol de «La Gloria» y el lema corresponent, al domicili del Secretari del Jurat (Real, 99).

Formen els Jurats qualificadors els senyors següents: per la part literaria, en Ignasi Iglesias, *President;* en Joseph Aladern, en Feliu y Vegués, en Carles Costa, en Xavier Parés y l'Alfons Maseras, *Vocals,* y en Miquel Balmas, *Secretari.*

Per la part musical: en J. García Robles, *President;* en Francesc Alió, *Vocal,* y l'Eveli Borrull, *Secretari.*

∿

També se celebraràn Jocs Florals a Hostalric lo dia 2 de Juliol ab motiu d'escaure-s la Festa Major de dita vila, adjudicant-se, als que'n sien guanyadors, els següents premis, ab llurs corresponents accèssits:

Una flor natural, ofrena del Jurat Qualificador, a l'autor de la mellor poesia de tema lliure.

Un objecte d'art, ofrena de l'Ilustrissim Ajuntament d'Hostalrich, a la millor poesia històrica o patriòtica.

Un objecte d'art, ofrena de la Sucursal de la Cambra Agrícola de l'Empordà a Hostalric, a la poesia que'n sia digne a judici del Jurat, en lloança de l'agricultura y de la vida del camp.

Un objecte d'art, ofrena del somatent d'Hostalric, a la mellor poesia que canti les glories del Somatent català.

Un objecte d'art, ofrena de l'Excm. Senyor Marquès de Camps, Senador del Regne, a una poesia de tema lliure.

Una imatge del Sagrat Cor de Jesús, ofrena de l'Excm. senyor Baró de Quadras, a l'autor dels millors Goigs al Sagrat Cor de Jesús, escrita en forma propria pera posar-los en música adequada.

Un objecte d'art, ofrena de D. Domingo Falgueras, a la mellor poesia dedicada a nostra Verge la Mare de Déu del Socors.

Un objecte d'art, ofrena de D. Joaquim Falgueras, al mellor treball en vers o prosa referent a l'historia y glories de la barretina catalana.

Un objecte d'art, ofrena de D. Jaume Puigjermanal y Colomer, a una poesia de tema lliure.

Un objecte d'art, ofrena del President del Jurat, al millor treball en prosa que en la més correcta forma contingui més datos de l'historia de la vila d'Hostalric.

Tots els treballs hauran d'esser inèdits y escrits en català antic o modern, havent d'esser remesos al President del Jurat, D. Domingo Pou y Lladó, Major, 55, Hostalric, abans del 20 del prop vinent Juny.

Heus-aquí'l Jurat Qualificador: En Domingo Pou y Lladó, *President,* en Magí Sandiumenge y Puig, en Lluís Salvador y Sarrà, en Victori Bisbal, en Manel Lopez y Coll, en Francesc Flaquer, en Joseph Gomis Oromí, *Secretari.*

∿

Compost el present número, el nostre company de redacció en F. Jové y Vergés ens ha entregat un article tractant l'urgenta necessitat de la creació de l'*Escola de mestres.* En nostra pròxima edició ho publicarem, aixís com els detalls y més noves de l'institució que s'està creant.

∿

La Secció d'Arts y Lletres del «Centre Industrial» de Sabadell, aimadora de les glories de Catalunya, desitjosa de rendir el degut homenatge a la renaixença literaria de la nostra terra, convida a tots els honorables poetes y escriptors d'on la nostra llengua es parlada o coneguda a concòrrer al Certamen Literari de 1906, qual distribució de premis se celebrarà'l dimecres 1.er d'Agost prop-vinent, ab motiu de la Festa Major.

Premis:

Flor Natural, premi d'honor y cortesia, oferta pel «Centre Industrial» a la millor poesia amatoria.

Gerro artístic, ofrena de l'Excm. Ajuntament, a la millor poesia de caràcter històric, essent preferida en igualtat de mèrits la que's refereixi a Sabadell o sa comarca.

Una obra literaria, donatiu del reverent Rector Arxiprest, Dr. Joseph Perarnau, a la millor poesia religiosa o moral.

Un exemplar de l'obra *Historia del renacimiento literario de Cataluña, Valencia y Baleares,* de D. Francisco M.ª Tubino, oferta del Diputat a Corts per Sabadell en Francisco Pi Arsuaga.

Cent cinquanta pessetes en metàlic, donatiu del Diputat Provincial per aquesta circumscripció, en Jaume Brutau y Manent.

Objecte artístic, ofert pel Diputat Provincial d'aquesta circumscripció, en Francisco Pi y Sunyer.

Cent pessetes en metàlic, donatiu del Diputat Provincial per aquesta circumscripció, en Jaume Cruells y Sallarés.

Un objecte d'art, ofrena de nostre Gremi de Fabricants.

Un artístic emblema patriòtic, dàdiva del «Centre Català» de Sabadell.

Un exemplar de *Cervantes y sus obras*, ofert per la «Lliga Regionalista» de Sabadell.

Viola d'or y plata, donatiu de l'Associació de Catòlics de Sabadell.

Un objecte d'art, ofert pel «Centre Líric-Dramàtic».

Una escribania artística, present del senyor President del «Centre Industrial», en Joaquim Montané.

Un ram de llorer d'or y plata, ofert per la Junta Directiva del «Centre Industrial».

Els premis extraordinaris seran adjudicats, sense subjecció a tema y a judici del Jurat Qualificador, a les millors composicions en vers y en prosa que's presentin al Certamen.

Formen el Jurat Qualificador: en Francesc Matheu, *President;* en Miquel S. Oliver, *Vice-president;* en Manel Folguera Duran, en Mossèn Joseph Cardona, Pbre., en Joan Llongueras, y en Manel Ribot y Serra, *Vocals;* en Domingo Serdà y Simó, *Secretari.*

Totes les composicions hauran d'esser inèdites, escrites en català, rigorosament anònimes y dirigides al senyor Secretari del Jurat, carrer de Gracia, 134, per tot el dia 10 del vinent Juliol, acompanyada cada una d'un plec clos ab el nom de l'autor, y en el sobrescrit el títol y lema de la composició.

Els plecs que continguin els noms dels autors no premiats seran inutilisats públicament al terminar la festa.

El «Centre Industrial» se reserva per un any la propietat de les obres premiades.

Sabadell, 15 de Maig de 1906. — *El President del Centre,* Joaquim Montané. — *El President de la Secció,* Pau Griera y Cruz.

Lluhidíssima resultà la festa que va celebrar-se en el «Centre Autonomista Fivaller-Ateneu del Districte Sisè» ab motiu de la visita que li feren les «Escoles del Districte Segon». Davant d'una gran concurrencia anà descapdellant-se tot el programa anunciat, cridant poderosament l'atenció tots els seus números y essent tots ells aplaudidíssims. Els exercicis gimnàstics demostraren d'una manera pràctica com en aquelles escoles no s'abandona'l cultiu de la part física dels alumnes, sinó que se li dedica un cuidado especialíssim. La comedieta y el monòlec que's representaren foren també una prova ben eloqüent de lo molt que en elles se cuida la facultat d'expressió dels que hi concorren; y, per fi, les cançons que ens feren sentir demostraren que'l sentiment no s'abandona en aquell centre de cultura.

Tots aquests diversos aspectes de l'ensenyança que s'hi dóna foren remarcats d'una manera per cert ben eloqüent en el discurs de gracies que féu el Sr. Monegal, ab el qual s'acabà la festa.

Estant-se organisant unes Escoles en el Districte Sisè, no dubtem de que, després de tant simpàtica festa, tots els habitants d'aquest districte s'apressaran a aportar el seu concurs a les Escoles que en ell s'organisen, ja que poden haver-se convençut d'una manera pràctica dels fruits immillorables que dóna l'ensenyança catalana.

Tip. «L'Avenç», Ronda de l'Universitat, 20, Barcelona

Biblioteca Popular de "L'Avenç"

ACABA DE SORTIR EL VOLUM 56

POESIES TRIADES, per Teodor Llorente

Aquesta biblioteca conté obres de literatura, ciencies, arts, sociologia, historia, filosofia, teatre, etc., etc., originals dels millors escriptors catalans y extrangers.

Cada volum, de més de 100 planes, am coberta a dugues tintes, **50 CENTIMS**

De venda en totes les llibreries y kioscos

LA SALUT DELS NENS

S'OBTÉ USANT ELS

Granulinos Serra

A BASE DE LACTE-FOSFAT DE CALÇ QUÍMICAMENT PUR

Els **Granulinos Serra,** per la seva elaboració, constitueixen un dels millors reconstituyents de l'infantesa, y, per sa confecció y forma de confits, que'ls dóna l'aspecte d'una llepolía, els nens mateixos els demanen ab veritable afany.

DESPATX:

PELAYO, 9. = BARCELONA

LAS NOVEDADES

CONFECCIONES
CAMISERIA
GENEROS DE PUNTO
GUANTERIA
SOMBRERERIA
SASTRERIA A MEDIDA
ZAPATERIA
ARTICULOS PARA VIAJE
ROPAS HECHAS
TRAJES PARA NIÑOS
CORBATERIA
BASTONES Y PARAGUAS
ARTICULOS DE PIEL

MARCA REGISTRADA

Calzado de goma á 6 ptas. par

Rambla Estudios, 14 y Canuda, 2
TELEFONO. 2013
BARCELONA

Ropas hechas para **Caballeros**

Trajes para niños

ANEMIA,

clorosis, esllanguiment, pobresa de sang, desarreglos periòdics, palpitacions nervioses, desvaneixements, debilitat per l'excés de treball mental, agotament per perdues humorals, se curen aviat ab la

Hemoglobina Líquida Dr. Grau

Demani-s en les farmacies. - Depòsit: Grau y Bufill, Campo Sagrado, 24

FIGUERAS

TAPIOQUES Y PURÉS

SUPERIORS

A TOTS ELS EXTRANGERS

FERNÁNDEZ Y CARBONELL

PROVEHIDORS DE LA CASA REIAL

Rambla de Canaletes, 1. — BARCELONA

MATERIAL PERA FOTOGRAFIA

MONOPOLI EXCLUSIU DE L'IMMILLORABLE

Paper celoidina mate Satrap

DE L'IMPORTANTÍSSIMA CASA SCHERING, DE BERLÍN

DEPOSITARIS de tot lo que produeixen les cases:

GOERZ	de Berlin	EASTMAN	de París
ZEISS	de Jena	POULENC	de París
GAUMONT	de París	AGFA	de Berlin
RICHARD	de París	LUMIÈRE	de Lyon

Etc., etc.

Papers al carbó, senzill y doble transport

Carbó velours Artigue y a la goma bicromatada Höcheimer

SUCURSAL-LABORATORI A MONTSERRAT